

de havde tabt i Spekulationssjemed, som det hed. At Skibsbroen, som den ærede Forespørger siger, ikke bruges, er ikke rigtigt; den bruges den Dag i Dag. Det var nødvendigt at opføre den af Hensyn til de svære Transportforhold, som vi ved, der er i Hornsherred for Skoveffekter og det andet. Tørvefabrikationen og Teglværket har haft sin uhyre store Betydning, nu har de det ikke mere. Men den højtærede Justitsminister har jo svaret paa disse Ting, der er ikke mere at sige derom.

Med Hensyn til Kapitalformuens Forvaltning er alt det af den ærede Forespørger fremførte faldet til Jorden, Kapitalformuen er forsvarligt forvaltet, som de af Ministeren fremsatte Tal udviser. Enhver kan gøre sig bekendt med disse Tal, og hvis man vil gennemgaa Regnskaberne, maa man sikkert sige, at Kapitalformuen i hvert Fald er administreret godt. Med Hensyn til Godserne kan der naturligvis være Ting at indvende. Man kan sige, at disse store Skove — der er 3,200 Tdr. Land Skov og 2,000 Tdr. Land Åger og Eng under Godserne — kunde der maaske bringes mere ud af. Jeg beder ærede Medlemmer se, hvad man faar ud af Statens Skove. De store Skove derude skal holdes i fortrinlig Stand. De var meget misrøgtede. Nørreskov — den hed i gamle Dage Fællesskoven, fordi Bønderne kunde skove, som de vilde, i den — var saadan, at det vil tage lang Tid, inden den er oparbejdet, og Vindene derude er næsten saa stærke som ved Vesterhavet, men alligevel er der tilplantet 200 Tdr. Land. Skovene gav paa sidste Regnskabsaar 7 Kr. pr. Td. Land. Det er unægtelig ikke meget, men se paa, hvad Staten faar ud af sine Skove! Jeg synes, det er rimeligt, at Rigsdagen først kritiserer det, før den gaar til at kritisere en privat Stiftelses Skovdrift.

En privat Stiftelse, det er netop det, Jægerspris er. Det morede mig at høre den ærede Forespørger sige, at Bestyrelsen vistnok maa have troet, at den, Gud giver en stor Ejendom, giver han ogsaa Forstand. Det har Bestyrelsen utvivlsomt ikke troet. Det var vel ogsaa en Fortalelse for det Ord, at den, som faar et Embede, faar ogsaa Forstand. Det er utvivlsomt rigtigt, men den, der faar store Ejendomme, faar lige saa lidt som den, der faar et Folketingsmandat, Forstand, hvis han ikke har den i Forvejen. Man faar den i Kraft af et Embede, ikke i Kraft af en frivillig Overdragelse af et Hverv. Naar den ærede Forespørger vilde vise, at Stiftelsen ikke var en privat, men en offentlig Stiftelse, beder jeg ærede Medlemmer se

paa dette Ræsonnement, som gaar ud paa, at den er offentlig, fordi i Henhold til selve Fundatsen Regeringen og Rigsdagen i visse Tilfælde kan beslutte om Afhændelsen af en Del af Ejendommene, hvor nødvendig man end ser det. Ja, naturligvis, Staten er den øverste Myndighed her i Landet og har Ekspropriationsret. En virkelig selvejende Myndighed, som udelukker Ekspropriation, gives der ikke. I den Forstand er intet privat her i Landet, slet intet. Endvidere blev der henvist til, at der staaer Fundatsen, at der hvert Aar skal ske Offentliggørelse i visse Blade. Ja naturligvis maa der ske Offentliggørelse. Der siges, at Bestyrelsen har erklæret, at Stiftelsen er offentlig. Ja, den har sagt: Offentligheden har Adgang til at komme, naar som helst den har Lyst til det, Adgangen til at øve Kritik skal altid staa aaben. Men det afgørende er, at Lensgrevinde Danner bestemte meget kraftigt i Fundatsen, at Jægerspris skal være en privat Stiftelse, det kommer hun atter og atter tilbage til. Der var paa den Tid, hun tænkte paa at oprette Stiftelsen, en Forespørgsel her paa Rigsdagen om Vallø. Hun siger: Der kan da ikke være Tale om, at den Stiftelse, jeg nu vil oprette, kan blive behandlet paa Rigsdagen paa samme Maade som Vallø. Men hendes juridiske Medhjælper, den nuværende Bestyrelsesformand, Højesteretsadvokat Nellemann, siger: det kan ikke undgaas, Staten maa have Overopsyn, Stiftelsen maa ind under Justitsministeriet, og det kom den da ogsaa; men der staaer, at den skal være privat. Hvis Bestemmelserne ikke overholdes, har enhver dansk Mand Lov til at anklage Bestyrelsen og gaa med Sagen til Domstolene.

Den ærede Forespørger sagde, at ogsaa Justitsminister Nellemann i 1875 havde erklæret, at det var en offentlig Stiftelse. Jeg kan ikke forstaa, at den ærede Forespørger kan læse, hvad Justitsministeren sagde den Gang, saaledes. Han svarede Interpellanten den Gang — jeg haaber, jeg maa læse det op, det er kun ganske lidt —: „Jeg skal nemlig gøre opmærksom paa, at denne Stiftelse ogsaa deri har noget ejendommeligt, at Fundatsen stiller Bestyrelsen mere uafhængig og i flere Retninger giver den en meget større Myndighed, end Tilfældet er ved de fleste andre Stiftelser”. Derefter citerer han Fundatsbestemmelserne om Stiftelsens private Karakter og fortsætter: „Det vil heraf ses, at Stifterinden udtrykkeligt siger, at det offentlige ikke skal blande sig i Stiftelsens Bestyrelse undtagen i Tilfælde, at der er Grund til at